

4. LUKU

PYHÄKÖN PUHDISTUS 2300 PÄIVÄÄ – DAN. 8:10-26

Todellinen pyhäkkö – Saastuttaminen – Perustus – Kuinka se ”muserrettiin” – Todistuksia roomalaiskato-
lisista teoksista – Puhdistus ei ole täydellinen ennen kuin 2300 vuotta näyn jälkeen – Kuinka ja mistä se
alkoi, ja milloin se on määrätty täyttymään – ”Kultaiset astiat,” totuudet, täytyy asettaa paikoilleen

EDELISESSÄ luvussa olemme nähneet, että röyhkeä, omituinen ”pieni sarvi” Dan. 7:8,11,20-26 on sama kuin ”synnin ihminen” 2 Tess. 2:3 ja Herramme ennustama ”hävityk-
sen kauhistus” Matt. 24:15 sekä myös, että samaa paavin valtaa tarkoitetaan Dan. 8:9,10,23-25. Olemme tutkineet riittävästi nykyiseen tarkoitukseemme ja rajoitettuun tilaamme nähden sen syntyä, sen luonnetta, sen hävittämävallan kukistamista ja sen lopullista hävittämistä, joka vielä kuuluu tulevaisuuteen.

Nyt tahdomme tarkastaa toista ennustusta, joka selvästi osoittaa sitä erityistä väärää oppia eli peruseksytystä, joka johti tämän järjestelmän täydelliseen hylkäämiseen Herramme puolelta ja teki sen hänen silmissään hävityksen kauhistukseksi. Se ennustus, jota nyt tarkastetaan, osoittaa edelleen ajan, jolloin totinen seurakunta, vihkiytynyt luokka – pyhät – puhdistetaan paavikunnan alkuunpanemista ilkeistä saastutuksista.

Edellisen luvun osoittaessa meille odotuksen päiviä ja pyhän eli pyhäkköluokan puhdistamista, osoittaa tämä ennustus vuosiluvun, jolloin pyhien uskovaisten valiojoukko kokonaan vapautuisi paavin saastaisuuksista, eksytyksistä, ym., ja ajan, jolloin ryöstetyt ”kultaiset astiat” eli kallisarvoiset totuudet annettaisiin takaisin pyhälle pyhäkköluokalle.

Seuraavaksi lainaamme Dan. 8:10-26:

”Ja se suureni aina taivaan sotajoukkoon asti (saaden vallan koko seurakunnan yli), ja heitti osan siitä joukosta ja taivaan tähdistä maahan ja tallasi ne. Ja se kasvoi suureksi sotajoukon päämieheen asti (se omisti itselleen kunniaa ja arvoa, ja sovitti itseensä ennustuksia ja arvonimiä, jotka kuuluvat Kristukselle Jeesukselle, todelliselle Päämiehelle, Ruhtinaalle eli seurakunnan päälle.) ja otti häneltä (Kristukselta) pois JOKAPÄIVÄISEN UHRIN, ja HÄNEN PYHYYTENSÄ PAIKKA heitettiin pois. Ja paitsi jokapäiväistä uhria annetaan sotajoukko (alttiiksi) rikoksen tähden. Ja se sarvi heittää totuuden maahan, ja toimittaa ja menestyy.

”Ja minä kuulin yhden pyhän puhuvan, ja se pyhä sanoi sille puhuvalle: ’kuinka kauaksi käy näky jokapäiväisestä uhrista ja hävityksestä, että pyhäkkö ja sotajoukko annetaan tallattavaksi?’ Ja hän sanoi minulle: ’Kaksi tuhatta kolmesataa iltaa ja aamua (päivää) niin pyhäkkö pannaan oikeaan tilaansa.’

”Ja tapahtui, kun minä, Daniel, näin sen näyn ja pyysin sitä ymmärtääkseni; niin katso, edessäni seisoj miehen muotoinen. Ja minä kuulin ihmisen äänen Ulain (virran) keskellä, ja se huusi ja sanoi: ’Gabriel, selitä tälle se näky!’ Ja hän tuli aivan liki minua; ja hänen tullessaan peljästyin minä ja lanokesin kasvoilleni. Ja hän sanoi minulle: ’Tarkkaa ihmisen poika, sillä näky koskee lopun aikaa!’ Ja kun hän puhutteli minua, vaivuin minä kasvoilleni maahan; mutta hän rupesi minuun ja asetti minut seisomaan. Ja hän sanoi:

'Katso, minä ilmoitan sinulle, mikä on tapahtuva vihan lopulla; sillä se koskee lopun aikaa!'

"Se kaksisarvinen oinas, jonka näet, on Meedian ja Persian kuninkaat. Ja se karvainen kauris on Kreikan kuningas; ja se suuri sarvi, joka oli sen silmäin välissä, se on ensimmäinen kuningas. Ja että se särkyi ja neljä nousi sen sijaan (merkitsee): neljä valtakuntaa on nouseva kansasta, mutta ei niin voimallista kuin hän. Ja heidän valtakuntansa lopulla, kun pahantekijät täyttävät määränsä (vertaa 1 Moos. 15:16), nousee rohkea ja juonikas kuningas (paavikunta). Ja hän on voimallinen, vaan ei omasta voimastansa. (Paavikunta vahvisti itseänsä käyttämällä Euroopan eri valtakuntien voimaa.) Ja ihmeellisesti hän hävittää ja menestyy ja toimittaa; ja hän hävittää (tai viettelee uskottomuuteen) voimalliset ja pyhät kansat (pyhät). Ja kavaluutensa kautta menestyy hänen petoksensa; ja hän paisuu sydämessänsä, ja äkkiarvaamatta hän monta hävittää; ja hän nousee (Antikristuksena) ruhtinasten ruhtinasta vastaan; mutta ilman kädettä hän muserretaan. Ja näky illasta ja aamusta (että niitä olisi 2,300 puhdistamiseen), josta puhuttiin, on tosi; mutta sinä salaa tämä näky, sillä se koskee kaukaisia päiviä!"

Emme aio yksityiskohtaisesti selittää oinasta, kaurista, sarvia, ym., joita mainitaan näissä ja edellisissä jakeissa, sillä uskomme, että se on jo tehty selväksi. (Katso 2. luku) Me olemme jo nähneet, että Roomaa, jota käsitellään erityisenä petona, omine sarvineen 7 luvussa, ja kuvan säärinä ja jalkoina 2 luvussa, tässä (8 luvussa) käsitellään kreikkalaisen "kauriin" yhtenä sarvena, joka, tultuansa suureksi etelään ja itään päin, maallisenä eli keisarillisena Roomana, muuttui, jolloin siitä tuli paavillinen Rooma, josta se kasvoi "suureksi sotajoukon päämieheen asti;" so. siitä tuli kirkollinen voima eli valta sotajoukkojen eli kansan yli. Ja samaa menettelytapaa seurataan luvun 11 historiallisessa ennustuksessa, jossa käsitellään myös Rooman valtakuntaa Kreikan valtakunnan osan kasvaneena eli haarana.

Jokapäiväisen uhrin, joka tässä mainitaan, otaksutaan yleisesti tarkoittavan juutalaisten jokapäiväistä eli alituista polttouhria Jerusalemissa. Ja tämän jokapäiväisen uhrin poistaminen on, niin kuin jo aikaisemmin on kerrottu, luettu Antiokus Epifanuksen syyksi. Ennustus sivuuttaa kumminkin esikuvallisen temppelin eli pyhäkön ja esikuvalliset polttouhrit ja tarkoittaa vastakuvallista pyhäkköä eli Jumalan temppeliä, kristillistä seurakuntaa (2 Kor. 6:16) ja vastakuvallista polttouhria, Kristuksen ansiokasta uhria, joka on tehty kerta kaikkiaan kaikkien puolesta iankaikkisiksi ajoiksi — ollen siis alituinen, aina vaikuttava uhri koko maailman syntien edestä.

Paavikunta ei todellisuudessa poistanut tai kumonnut Kristuksen alituista uhria, mutta tämä järjestelmä syrjäytti sen esittämänsä väärän opin kautta, mikä vähitellen lopulta täydellisesti syrjäytti Kristuksen alituisen ja aina vaikuttavan uhrin. Tämä väärä oppi on tunnettu nimellä messu eli messu-uhri.

Protestantit käsittävät ylipäänsä vallan väärin tämän niin kutsutun sakramentin. He otaksuvat sen ainoastaan eräänlaiseksi Herran ehtoollisen viettämismuodoksi, jonka roomalaiskatoliset ovat omaksuneet. Toiset käsittävät sen jonkinlaiseksi erityiseksi rukoukseksi. Mutta nämä otaksumat ovat kokonaan väärät. Roomalaiskatolinen oppi messusta on seuraava: Kristuksen kuolema, niin he väittävät, poisti aadamlaisen eli

alkuperäisen synnin, mutta ei ole sovellettavissa päivittäisiin erehdyksiimme, heikkouksiimme, synteihimme ja laiminlyömissiimme; se ei ole alituinen uhri, ainainen ansio kaikkien syntiemme edestä, ainaisesti riittävä ja vaikuttava, joka vaipan tavalla peittäisi jokaisen syntisen ja jokaisen synnin, niin että katuvainen saattaa palata yhteyteen Jumalan kanssa. Sellaisia syntejä varten asetettiin messu-uhri; paavilaiset pitivät sitä Golgatan uhrin lisäkehityksenä. Joka kerta kun messu kannetaan esille uhrina, on se, väittävät he, uusi Kristuksen uhri tiettyjen henkilöiden ja syntien edestä, joihin messua toimittava pappi sisimmässängsä sen sovittaa.

Virkaa tekevä pappi ”luo” ensin vehnäleivästä ja viinistä Kristuksen, joka sitten uhrataan uudelleen. Ne ovat aivan tavallista leipää ja viiniä, kunnes ne pannaan alttarille, jolloin määrättyt asetussanat, niin väitetään, muuttavat leivän ja viinin Kristuksen todelliseksi lihaksi ja vereksi. Nyt ne eivät enää ole leipää ja viiniä, vaikka ne edelleen näyttävät samoilta. Tätä muutosta kutsutaan transubstantiaationiksi – aineen muutokseksi. Nuo viisi latinalaista taikasanaa, jotka, niin kuin väitetään, aikaansaavat muutoksen leivässä ja viinissä todelliseksi lihaksi ja vereksi, ovat: ”Hoc est autem corpus meum.”(Tämä on minun ruumiini.) Väitetään kenen tahansa papin voivan tällä tavalla luoda uudestaan Kristus lihassa, uhrattavaksi uudelleen. Ja kun Kristus siten on tullut luoduksi, soitetaan kelloa, ja pappi ja kansa laskeutuvat polvilleen palvomaan ja rukoilemaan leipää ja viiniä, jota he nyt pitävät itse Kristuksena. Kun tämä on tehty, murretaan leipä (Kristuksen todellinen liha, joka, kuten sanotaan, on aisteiltamme peitossa). Kristus teurastetaan eli uhrataan siten uudelleen ja uudelleen lukemattomia kertoja erityisten syntein edestä, joita tällä tavoin koetetaan pyyhkiä pois.

Pannakseen käytäntöön tämän mahdolloman opin, ja koettaakseen saada sen johdonmukaiseksi, ovat roomalaiskatoliset kirkolliskokoukset julkaisseet lukuisia ja pitkiä päätöksiä ja selityksiä ja viisaat (?) jumaluusoppineet ovat kirjoittaneet tuhansia kirjoja. Näissä opetetaan, että jos pisara ”verta” (viiniä) läikkyy yli, on se tarkasti säilytettävä ja poltettava ja tuhka on haudattava pyhään maahan; ja samoin on leivänkin (Kristuksen ruumiin) laita; ei murunenkaan siitä saa mennä hukkaan. Pidetään tarkkaa huolta, ettei kärpänenkään saa tulla ”vereen” (viiniin), ja ettei rotta tai koira saa murustakaan murretusta ”lihasta” (leivästä). Ja T:ri Dens, heidän johtavia teologejaan, huomauttaa selittäen, että ”rotta tai koira, joka syö sakramenttiaineista, ei syö niitä sakramentteina; siten tämä todistaa, ettei Kristuksen ruumis sellaisessakaan tapauksessa lakkaa olemasta aineissa.”¹ Roomalais-katolinen (amerikkalainen) katekismus esittää tämän opin seuraavasti:

”Kysymys: Mikä on pyhä eukaristi (ehtoollinen)?

Vastaus: Se on sakramentti, joka sisältää Jeesuksen Kristuksen RUUMIIN ja VEREN, SIELUN ja JUMALUUDEN, leivän ja viinin muodossa ja niiden näköisinä.

K: Eikö se ole leipää ja viiniä, jota ensin asetetaan alttarille messun viettämistä varten?

V: Kyllä, se on aina leipää ja viiniä, siksi kunnes pappi lausuu asettamissanat messun aikana.

K: Mitä tapahtuu näiden sanojen vaikutuksesta?

---

1 Dens, Tract. de Euchar., N:o 20, siv. 314

V: Leipä muuttuu Jeesuksen Kristuksen RUUMIIKSI, ja viini hänen VEREKSEEN.

K: Kuinka tätä muutosta nimitetään?

V: Sitä nimitetään transsubstantiaatioksi, mikä merkitsee toisen aineen muuttumista toiseksi.

K: Mikä messu on?

V: Messu on uuden lain lakkaamaton ("päivittäinen" eli "alituinen") uhri, jossa Herramme Kristus uhrautuu papin kautta verettömällä tavalla, leivän ja viinin muodossa taivaalliselle Isälleen niin kuin hän kerran uhrautui ristillä verisellä tavalla.

K: Mikä on messun uhrin ja ristin uhrin välinen ero?

V: Messun uhri on pääasiallisesti sama (samanlainen) kuin ristinkin uhri, ainoa ero on uhraamisen tavassa.

K: Mitä vaikutuksia messulla on sovitus (lunastus)-uhrina?

V: Sen kautta saamme Jumalan laupeudesta, ensiksi, armoa sydämen murtumiseen ja katumusta syntien anteeksi saamiseen, toiseksi anteeksiannon ajallisista rangaistuksista, joita synneistämme olemme ansainneet.

K: Keihin sovitetään messun hedelmät [edut]?

V: Yleiset hedelmät sovitetään koko seurakuntaan, sekä eläviin että kuolleisiin; erityiset hedelmät sovitetään, ensiksi, pääasiallisesti pappiin, joka pitää messun, sen jälkeen niihin, joiden puolesta hän erikoisesti uhraa, ja, kolmanneksi, niihin, jotka hartaudella ovat olleet mukana (so. niihin, jotka ovat kuunnelleet messua kirkonkävijöinä)."

Sama lähde sanoo:

"Uhraaja on pappi; näkyvä aine, joka uhrataan, kutsutaan uhriksi; paikkaa, missä uhrataan, sanotaan alttariksi. Nämä neljä — pappi, uhri, alttari ja uhraaminen — ovat erottamattomia; kukin näistä kaipaa toistaan."

Selittäen kirkonmenoja, sanoo se jälleen papista:

"Sen jälkeen lausuu hän salaperäiset asetussanat, rukoilee polvistuen, ja nostaa pyhän ruumiin ja pyhän veren päänsä yli. Kelloa soitettaessa rukoilee kansa polvillansa, lyö rintoihinsa merkiksi syntiensä katumisesta. Pappi rukoilee Jumalan armollisesti OTTAMAAN VASTAAN UHRIN."

Me päätämme tämän aiheen todistelun seuraavalla lyhyellä otteella Tridentin kokouksen kanoneista² (kirkkosäännöistä):

Kanoni 3: "Jos joku sanoo, että messu on ainoastaan ylistys- ja kiitosjumalanpalvelus tai ainoastaan muiston viettäminen ristillä tapahtuneesta uhrista, eikä (itsessään) lunastusuhri (so. uhri, joka itse aikaansaa sovituksen syntien edestä), tai että se hyödyttää ainoastaan sitä, joka ottaa sen vastaan, ja ettei sitä saa uhrata elävien ja kuolleitten, syntien, rangaistusten, sovituksen ja muitten välttämättömien asiain edestä, hän (joka kieltää tämän uhrin voiman) olkoon kirottu."

Siten näemme selvästi, että paavikunta on pannut väärän eli petollisen uhrin ainoan, iankaikkisen, täydellisen, kerta kaikkiaan annetun Golgatan uhrin sijaan, jota ei koskaan uudisteta. Tällä tavoin otti paavikunta pois Kristuksen työn ansion, ettei sitä oikeudenmukaisesti katsottaisi alituisesti uhriksi panemalla sijaan omien pappiensa tekemän petoksen. On turhaa tässä mennä yksityiskohtiin mikäli ne koskevat syytä, miksi paavikunta

---

2 Consil Trid. Sess. 22 De Sacrificio Missae

kieltää ja syrjäyttää totisen ainaisen uhrin ja panee ”kauhistuksen”, messun, sen sijalle; sillä useimmat lukijoistamme tietävät, että tämä oppi, minkä mukaan pappi messussa tekee syntien edestä uhrin, jota ilman ei niitä pyyhitä pois, eikä voida välttää niiden rankaisemista, on pohjana Rooman kirkon monille keksinnöille rahan kiristämiseksi kansalta tuhlaavaisuuteensa ja ylellisyyteensä. ”Synninpäästö”, ”ane” ja kaikki erilaiset luulotellut edut, suosion osoitukset, oikeudet ja vapaudet, olkootpa sitten nykyisessä tai tulevassa elämässä elävien tai kuolleitten edestä, kaikki perustuvat tuohon rienaavaan oppiin messusta, joka on luopumuksen perusoppi. Sen vallan ja voiman nojalla, jonka messu-uhri antaa papeille, kansa juuri hyväksyy heidän muutkin rienaavat väitteensä, joiden mukaan heillä muka on, ja he harjoittavat erilaisia etuoikeuksia, jotka kuuluvat ainoastaan Kristukselle.

Todistukseksi tämän opin luonteen pohjaperustuksesta huomattakoon, että vaikka uskonpuhdistus Saksassa ja Sveitsissä alkoi taistelun aneita vastaan, kysymys kumminkin pian alkoi koskea transubstantiaatiota – messu-uhria. Uskonpuhdistuksen kulmakivi oli, että Kristus yksin, Golgatalla tapahtuneen uhrinsa tähden, sai aikaan syntien anteeksi antamisen, eikä sitä niin ollen saatu aneitten, ripin ja messujen kautta. Sanalla sanoen, messua koskeva kysymys oli melkein kaikkien Rooman vainojen perustuksena. Piispa Tilotson huomauttaa: ”Tämä [transubstantiaatio – messu] on Rooman kirkossa ollut suurena polttavana pääkappaleena; ja niin mahdoton ja järjetön kuin se onkin, on sen kieltämisen vuoksi tapettu useampia kristittyjä kuin kenties heidän uskontonsa kaikkien muitten pääkappaleiden kieltämisen vuoksi yhteensä.”

Luonnollisesti väittävät katolilaiset, että Kristus ja apostolit asettivat messun; mutta sen mukaan kuin me olemme voineet löytää, mainittiin siitä ensimmäisen kerran kirkolliskokouksessa Konstantinopolissa, vuonna 381 jKr. Kumminkaan ei vuosilukua tämän saastaisen eksytyksen alkamiselle ole erityisesti kosketeltu ennustuksessa, paitsi että tämän peruseksytyksen johdosta paavikunta tuli ”hävityksen kauhistus,” ennen kuin se sellaisena ”asetettiin” valtaan, joka, niin kuin olemme nähneet, tapahtui 539 jKr.

Ennustus selittää: ”Otti häneltä [Kristukselta] pois jokapäiväisen uhrin,” ja lisää sen jälkeen: ”ja hänen pyhyytensä paikka heitettiin pois.” Se paikka eli perustotuus, jolle oikealla tavalla vihkiytynyt luokka eli pyhäkköluokka on rakennettu, on, että Herramme Jeesus oman uhrinsa kautta, on lunastanut kaikki, ja tulee täydellisesti pelastamaan kaikki ne, jotka hänen kauttaan tulevat Jumalan luokse, ilman toista välittäjää, ilman pappia, piispaa, paavia tai muuta uhria; sillä mikä muu uhri tahansa, on Jumalan silmissä kauhistus, koska Kristuksen suuri lunastusuhri sen kautta pidetään riittämättömänä. — Hebr. 7:25; 10:14

Oppi lunastuksesta on pyhäkön eli pyhän temppelin – vihkiytyneen seurakunnan perustus. Ja kun tämä ”jokapäiväinen” uhri syrjäytettiin, lakkautettiin eli kukistettiin messun kautta, silloin seurasi se paha, mitä profeetta oli ennustanut. Sotajoukko (nimikristityt) jätettiin eksytykselle, he kun olivat alttiit sen väärälle järjestelmälle, joka korotti itsensä (pänsä henkilössä, paavissa) sotajoukon ruhtinaaksi eli hallitsijaksi. ”Ja se heittää totuuden maahan” ja samalla osan siitä joukosta ja taivaan tähdistä, eli opettajista,

jotka pitivät kiinni totuudesta eivätkä tahtoneet yhtyä sen kanssa rikkomuksen tiellä. Ja niin kuin edellisessä luvussa olemme nähneet, oli sillä ihmeellinen menestys toimissaan.

Kun kerran kristillisen uskon pääperustus siten syrjäytettiin, onko sitten ihme, että suuri luopumus meni sellaisiin vääryyden syvyyksiin, kuin se vajosi? Yksi eksytys johti toiseen, kunnes totuudesta ja jumalisuudesta oli jäljellä ainoastaan ulkonainen muoto; ja hävittävä kauhistus istuutui Jumalan temppeliin saastuttaen sekä pyhäkön että sotajoukon, ja kohotti päänsä Kristuksen käskynhaltijaksi eli sijaiseksi.

Keskellä näitä hävityksen kauhistuksen menestymisen näkyjä kuulee Daniel pyhien, kysyvän: ”Kuinka kauaksi käy näky jokapäiväisestä uhrista ja hävityksestä, että pyhäkkö ja sotajoukko annetaan tallattavaksi?” Siitä asti kun kauhistus asetettiin, on ollut pyhiä, jotka huomasivat sen luonteen ja sen saastutukset joko selvemmin tai hämämmin, ja sellaiset ovat innokkaasti etsineet valoa ja huutaneet Herran puoleen: Oi Herra, kuinka kauan tallataan totuus lokaan ja eksytysten, rienaamisten ja kauhistusten sallitaan menestyä? — Kuinka kauan saa Antikristus, juopuneena pyhien ja Jeesuksen todistajien verestä, ja erinomaisesta menestyksestensä, jatkaa kansojen juovuttamista ja pettämistä? (Ilm. 17:2,6; 14:8; 18:3) Ja edeltäpäin nähden heidän ja Danielin ja meidän kysymykseemme, antoi Jumala vastauksen ennakolta lähettiläänsä kautta. Ja vaikkei sanamuotoa saatettukaan ymmärtää ennen lopun aikaa, antoi kumminkin ajan määrääminen eli rajoittaminen sekä muille että Danielille sen vakuutuksen, että Jumalalla on tilanne täydellisesti hallussaan, niin ettei mitään saata tapahtua, jota hän ei voi ja tahdo johtaa aikanaan parhain päin. Tämä vastaus ei ilmaise puhdistustyön alkamista, vaan ajan, jolloin se pääasiallisesti olisi päättynyt. Se kuuluu seuraavasti:

**”Kaksi tuhatta kolmesataa iltaa ja aamua,
niin sitten pyhäkkö pannaan oikeaan tilaansa.”**

Tätä aikajaksoa tutkiessa pistää heti tutkijan silmiin se tosiasia, ettei tässä voida tarkoittaa kirjaimellisia päiviä; sillä kaksituhatta kolmesataa kirjaimellista päivää olisi vähemmän kuin seitsemän vuotta, ja kumminkin ulottuu ennustus silmin nähtävästi koko tuon pitkän ajanjakson yli, jona pyhäkkö saastutettiin ja totuus tallattiin maahan. Edelleen huomaamme, että on ennustettu, että nämä 2300 päivää päättyvät jossain kohdassa sitä aikaa, jota nimitetään ”lopun ajaksi”; sillä Gabriel sanoi: ”Tarkkaa ihmisen poika, sillä näky koskee lopun aikaa,” ja jälleen: ”Katso, minä ilmoitan sinulle, mikä on tapahtuva vihan lopulla; sillä se koskee lopun aikaa.”

Selityksessään toistaa Gabriel koko näyn ja selittää osittain eri vertauskuvat, jonka jälkeen hän lopettaa vakuuttaen, että 2300 päivää on koko ajan oikea määrä.

Daniel, joka erityisesti ajatteli Israelia ja Jumalan isille antamien lupausten täyttymistä, käsitti, että kaikki hänen kuulemansa ei saattanut tapahtua 2300 kirjaimellisessa päivässä, varsinkin kun Gabriel sanoi hänelle: ”Mutta sinä, salaa näky, sillä se koskee kaukaisia päiviä.” Ja vaikkei hän tiennyt, kuinka pitkä kukin vertauskuvallinen päivä olisi, tuli hänen sydämensä sairaaksi ajatellessaan kaikkea sitä pahaa, joka kohtaisi Jumalan kansaa, vaikkei hän nähnytäkään tämän nimen siirtymistä lihalliselta Israelilta hengelliselle Israelille. Me luemme: ”Mutta minä, Daniel, raukesin ja sairastin päiväkausia;” ja ”olin

hämmästyntä siitä näystä, eikä kukaan sitä ymmärtänyt.” Ja onni oli Danielille ja kaikille Jumalan lapsille siitä ajasta alkaen lopun aikaan asti, ettei tämän näyn kauheaa merkitystä paavin vallasta ja vainosta ja pyhien kärsimyksistä selvemmin ilmoitettu edeltä käsin, vaikka meidän laupias taivaallinen Isämme onkin halukas koettelemaan kansaansa murheen ja koettelemuksen pätsissä, valmistakseen sen tuohon ylenpalttiseen ja ikuiseen suuriarvoiseen kirkkauden päämaaliin, joka on luvattu, toimii hän meihin nähden seuraavan periaatteen mukaan: ”Riittää kullekin päivälle oma vaivansa.”

Daniel, jonka mieltä kiinnitti enemmän Israelin tulevaisuus kuin persialainen ”oinas” tai kreikkalainen ”kauris”, tiesi Jeremian ennustuksesta, että seitsemänkymmenen vuoden vankeus Baabelissa oli rangaistus Israelin synneistä ja niin muodoin hän päätti näyn johdosta, että vastaisuudessa tulee vainoja (korotuksen ja ihanuuden sijasta, jota hän oli odottanut) ja että se ennusti Israelin synneistä ja Jumalan vihasta; sen tähden hän rukoili hartaasti anteeksi Israelin syntejä ja isille annettujen lupauksen täyttymistä. Tästä kerrotaan muutamain sanoin Danielin 9:2-19. Daniel ei nähnyt Jumalan suunnitelman laajakantoisuutta, niin kuin me nyt näemme sen; mutta siitä huolimatta oli hänen vakavuutensa ja uskonsa lupauksiin mieluinen Jumalalle, joka sen tähden ilmaisi hänelle enemmänkin tätä näkyä koskevia asioita – antaen hänelle lisäyksen eli tiedon asiain kehittymisestä niissä kohdissa, jotka erityisesti koskivat lihallista Israelia. Daniel luuli, että Israelin maan 70-vuotista autiona olemisen aikaa, kansan ollessa Baabelissa, pidentettäisiin, eli jatkettaisiin monella, (2300), päivällä. Jumala oikaisee tämän erehdyksen lähettämällä Gabrielin ilmaisemaan hänelle, että vankeus päättyisi kun seitsemänkymmentä vuotta tulisi täyteen; ja että Jerusalemin kaupunki ja temppeli rakennettaisiin uudelleen, vaikka rauhattomana aikana, jne.

Danielin rukoillessa tämän näyn johdosta, mikäli se koski noita 2300 päivää, joiden hän, käsittäen väärin, luuli merkitsevän Baabelin 70-vuotisen vankeuden pidentämistä, lähetettiin Gabriel selittämään juuri tätä väärin käsitettyä näkyä (Dan. 9:21-27):

”Ja hän neuvoi minua ja puhutteli minua ja sanoi: ”Daniel, nyt olen minä lähtenyt neuvomaan sinua ymmärrykseen. Sinun anomustesi alussa läksi (lisä-) sana ulos (Jumalan suunnitelmasta, joka nyt ilmoitetaan) ja minä olen tullut sitä ilmoittamaan; sillä sinä olet otollinen. Siis käsitä (entisen lisäksi) sana ja ymmärrä näky (mikäli se koskee 2300 päivää). Seitsemänkymmentä viikkoa [70 x 7 = 490 päivää] on määrätty (eli erotettu, vahvistettu eli päätetty) kansallesi (Israelille) ja pyhälle kaupungillesi (Jerusalemille)”, jne³.

Tässä erityisesti huomattava kohta on, että kyseessä olevat 490 päivää ovat osa noista 2300 päivästä – määrätty osa, joka erityisesti kiinnitti Danielin mieltä ja joka oli vastaus hänen rukoukselleen mikäli se koski Israelin ennalleenasettamista Baabelin vankeudesta (Katso Jakeita 9:12,16-18). Koska nämä seitsemänkymmentä viikkoa, eli 490 päivää, olivat 2300 päivästä alkuosa, ei niiden täytyminen ole ainoastaan omiaan näyttääkseen meille milloin nuo 2300 vuotta alkoivat, vaan myös minkälainen aika (ajan mitta) (kirjaimellinen tai vertauskuvallinen) tässä ilmoitettiin. (Katso 1 Piet. 1:11) Vieläpä ne osoittavat enemmänkin kuin tämän: ennustuksen ”seitsemänkymmenen viikon” täytyminen vahvistaisi

---

3 Katso tätä ennustusta koskevaa tutkimusta II osa, luku 3.

Danielin oikeaksi profeetaksi ja hänen ennustuksensa oikeiksi; ja erityisesti tulisi ”näky” 2300 päivästä täten vahvistetuksi. Ja siten ennustettiin, että nuo seitsemän viikkoa tulisivat mm. vahvistamaan näyn ja ennustuksen.

Kun meistä siis tuntuu, että vertauskuvalliset seitsemänkymmentä viikkoa, eli 490 päivää, jotka ovat täyttyneet yhtä monena vuotena, ovat alkuosa 2300 päivästä ja Jumalan vahvistus eli hyväksyminen koko näylle, alamme laskea, nähdäksemme milloin koko ajanjakso täyttyy. Jos me 2300 vuodesta vähennämme 490 vuotta, jotka täytyivät ensimmäisessä tulemisessa, jää jäljelle 1810 vuotta. Näiden 1810 vuoden (profeetallisen esikuvallisen päivän) täytyy siis olla se ajan pituus, joka on kulunut seitsemänkymmenen viikon lopusta siihen aikaan asti, jolloin Pyhäkköluokka tulee olemaan puhdistettu paavikunnan erilaisista saastutuksista — hävityksen kauhistuksista, jotka niin monta vuosisataa ovat saastuttaneet Jumalan temppeliä.

Messiaan kuolema tapahtui, niin kuin on osoitettu (II osassa), keväällä vuonna 33 jKr. ja tämä oli seitsemänkymmenen viikon viimeisen viikon keskellä, mitkä viikot siis loppuivat puoli viikkoa eli kolme ja puoli vuotta myöhemmin — syksyllä vuonna 36 jKr. Siksi 1810 vuotta syksystä vuonna 36 jKr., eli syksy vuonna 1846, osoittaa näyssä mainittujen 2300 päivän lopun ja vuosiluvun, jolloin Pyhäkkö tulisi puhdistetuksi.

Koska tämä ennustus on täyttynyt, on meidän tässä kuten muissakin tapauksissa, joissa ennustukset ovat täyttyneet, odotettava historian lehdillä löytävämme selvästi esitettyjä tosiseikkoja, jotka todistavat sen täyttymisen; sillä vaikka usein sattuu etteivät historiankirjoittajat usko Raamattuun, eikä Raamatun Jumalaan, on Jumala kumminkin heidän tietämättään johtanut heidän työnsä niin, että milloin vaan joku ennustus on täyttynyt, ovat siihen kuuluvat tosiseikat tarkasti otetut historiaan, ja aina hyvistä ja luotettavista lähteistä. Ja niin on tässäkin tapauksessa ollut pyhäkön puhdistamiseen nähden.

Me huomaamme kaikkien uudempien historiankirjoittajien todistuksista, että heidän kaikkien nimittämänsä suuri uskonpuhdistus alkoi kuudennellatoista vuosisadalla lukuun ottamatta roomalaiskatolisia kirjailijoita, jotka nimittävät sitä suureksi kapinaksi. Ja tätä uskonpuhdistusta saattaa pitää pyhäkön puhdistamisen alkuna. Muistakaamme, että pyhäkkö saastutettiin ottamalla käytäntöön eri eksytyksiä niitä vastaavine pahoine vaikutuksineen, ja että näiden eksytysten huippukohta saavutettiin messun asettamisella, ja että tämän harhaopin vanavedessä seurasi sotajoukon (nimikirkon joukkojen) syvin alennustila, mikä saavutti huippunsa julkeassa ”anekaupassa”, joka juuri melkoisessa määrin vaikutti uskonpuhdistusliikkeen syntyyn. Vaikka pyhäkköluokkakin jossain määrin oli saastutettu, so. johdettu tähän eksytykseen, avasivat kauheat seuraukset kumminkin heidän silmänsä. Ja yhtäpitävästi tämän kanssa huomaamme suuren uskonpuhdistuksen perussävelenä olleen: Vanhurskauttaminen uskon kautta Kristuksen ”alituiseen uhriin”, joka ei tarvitse uudistamista — vastakohtana sille anteeksiannolle, mikä luultiin saatavan katumusharjoitusten ja messujen kautta Antikristuksen saastutettujen alttarien luona.

Uskonpuhdistus alkoi oikeasta kohdasta: perustuksesta — vanhurskauttamisesta (puhdistuksesta) uskon kautta ”ainaisesti kestävään” uhriin. Huomaa kumminkin, että

ennustus ei sano mitään sotajoukon puhdistamisesta tällä kertaa, vaan ainoastaan pyhäkköluokan puhdistamisesta. Eikä sotajoukkoa puhdistettukaan. He pysyivät yhä edelleen eksytyksessä ja ovat siinä vielä tänäkin päivänä; mutta vihkiytynyt luokka, pyhäkkö, jätti eksytyksen ja kärsi totuuden tähden, monet heistä kuolemaan asti.

Mutta tämä oli ainoastaan puhdistustyön alkua; sillä tämä luokka, joka nyt oli herännyt, huomasi pian, että saastuttavat eksytykset olivat monistuneet paavikunnan vaikuttaessa ja menestyessä. Luther, uskonpuhdistuksen johtava henkilö, ei pysähtynyt yhteen eksytykseen, vaan ryhtyi hylkäämään monia muita samanlaisia, ja naulasi Wittenbergin kirkon ovelle, lokakuun 31. päivä 1517, yhdeksänkymmentäviisi teesiä, joissa kaikissa vastustettiin paavin oppeja. Kahdeskymmenesseitsemäs väitös kielsi ihmisessä itsessään asuvan kuolemattomuuden. Paavi Leo X leimasi nämä teesit kerettiläisiksi, jonka jälkeen Luther vastauksessaan (vuonna 1520) koristelemattomin sanoin moitti transubstantiaatiota, ihmisen kuolemattomuutta, ja sitä, että paavi, oman väitöksensä mukaan, on ”maailman keisari, taivaan kuningas ja Jumala maan päällä,” ja nimitti niitä ”ERISKUMMALLISIKSI MIELIPITEIKSI, JOITA ON ROOMALAISESSA SÄÄNTÖTUNKIOSSA.”

Mutta oi! ”puhdistus”-työ, joka niin kauniisti ja rohkealla tavalla alkoi, oli liian perinpohjainen tullakseen kansantajuiseksi, ja Lutherin ja hänen apulaistensa ystävät ja ihailijat pääsivät jossain määrin voitolle, vallatessansa heidät viisaudella, toimeliaisuudella, ”liehakoimisella” ja lupaamalla menestystä, jos he suuntaisivat kulkunsa sen viisauden käskyn mukaan, joka on tästä maailmasta. (Katso Dan. 11:34,35) Useat saksalaiset ruhtinaat alkoivat innokkaasti ihailla uhkarohkeita uskonpuhdistajia, joilla oli sekä ymmärrystä että rohkeutta käydä käsiksi siihen järjestelmään, jonka edessä kuninkaat vuosisatoja olivat vavisseet. Nämä ruhtinaat tukivat uskonpuhdistajia, joiden mielestä tämä kannatus oli aivan välttämätön liikkeen edistymiselle. Ja vastapalvelukseksi antamastaan avusta tunnustivat uskonpuhdistajat heidän kuninkaalliset oikeutensa (?).

On myös muistettava, ettei reformi- eli uudistusliike ollut kapinoimista ainoastaan uskonnollista hirmuvaltaa vastaan, vaan yhtä hyvin nousemista valtiollistakin hirmuvaltaa vastaan. Ja molemmat uudistajaryhmät joutuivat enemmän tai vähemmän myötätuntoiseen yhteistyöhön toistensa kanssa. Tästä reformikaudesta sanoo professori Fischer: (Fischerin Universai History, siv. 402–412.)

Sveitsistä: — ”Zwinglin ponnistuksiin kirkollisten uudistusten alalla oli sekaantunut isänmaanrakkauden harrastusta Sveitsin siveellisen ja valtiollisen uudistumisen hyväksi.”

Johannes Calvinin ajasta ja Ceneven hallituksesta: — ”Yhteiskunnallista vallankumousta seurasi kirkollinen vallankumous. Protestantismi laillistettiin vuonna 1535. Calvinista tuli kaupungin todellinen lainsäätävä. Se oli kirkkovaltio.”

Skandinaviasta: — ”Skandinavian maissa perustettiin yksinvalta reformaation avulla.”

Tanskasta: — ”Uusi (protestanttinen) oppi oli tullut maahan ja voitti alaa. Aateli, joka himoitsi roomalaiskatolisen kirkon omaisuutta, omisti sen.”

Ruotsista: — ”Tapahtui suuri valtiollinen vallankumous, joka käsitti uskonnollisenkin vallankumouksen.”

Saksasta: — ”Protestanttisia ruhtinaita vastaan kohdistetut uhkaukset aiheuttivat Schmalkaldin liiton perustamisen, heidän keskinäiseksi puolustukseksi. Toimenpiteet luterilaisten tukahduttamiseksi huomattiin mahdottomiksi toteuttaa. Augsburgin valtiopäivillä vuonna 1555 tehtiin uskonrauha. Jokainen ruhtinas sai valita katolisen uskonnon ja Augsburgin tunnustuksen (uskonpuhdistajien tunnustuskirjan) välillä; ja ruhtinaitten uskonto tulisi olemaan sen maan uskontona, jota hän hallitsi, toisin sanoen: jokainen hallitus valitsisi uskonopin alamaisillensa.”

Sen ajan valtiolliset olosuhteet yhdessä sen tosiseikan kanssa, että uskonpuhdistuksen johtajat alkoivat herätä näkemään ainoastaan muutamia siveellisiä ja joitakin harvoja oppieksytyksiä paavikunnassa, antavat meille todellakin pikemmin aiheen ihmettelyyn, että sittenkin niin nopein askelin edistyi hyvään päin, kuin tuomitsemaan heitä siitä, etteivät tehneet puhdistusta perinpohjaisemmin. Mutta kun protestanttiset kirkot yhdistyivät valtioon, pysähtyi edistyminen ja uudistuminen. Pian laadittiin uskontunnustuksia, jotka olivat melkein yhtä taipumattomia ja vihollismielisiä tiedon lisääntymiselle kuin Rooman käskyt; ja vaikkakin ne olivat likempänä totuutta kuin Rooman käskyt, olivat ne sittenkin vaan pakkositeitä, suoden ainoastaan vähän suuremman vapauden.

Siten tuli samanlainen yhdistyminen kirkon ja valtion välillä, joka ennenkin oli vaikuttanut vahingollisesti totuuteen paavikunnassa, ansaksi, jonka kautta vastustaja esti ja ehkäisi ”pyhäkön puhdistamisen”, joka niin jalosti oli alkanut. Reformaatio ja puhdistaminen lakkasi vähäksi aikaa, ja sen sijaan, että olisivat jatkaneet puhdistamista, alkoivat uskonpuhdistajat ajatella järjestäytymistä, ja alkoivat uudelleen paikkaila ja kiillotella useita paavikunnan vanhoja opinkappaleita, joita aluksi olivat niin äänekkäästi tuominneet. Siten houkutteli Saatana uskonpuhdistajat juuri samanlaiseen ”haureuteen” (kirkon ja valtion yhtymiseen), josta syystä he olivat hyljänneet Rooman kirkon. Ja siten kuolinhaava, jonka paavikunta oli saanut, parantui vähäksi aikaa. — Ilm. 13:3

Mutta puhdistuksen, joka alkoi siten ja sitten keskeytettiin, täytyi alkaa uudelleen ja mennä eteenpäin; sillä 2300 vuoden kuluttua täytyy pyhäkkö olla puhdistettu. Ja niin on käynytkin. Palaaminen Raamattuun uskon ainoana perustuksena, jonka kautta uskonpuhdistus oli aloitettu, istutti syvälle siemeniä, jotka siitä alkaen aika ajoittain ovat nousseet esille aikaansaaden jonkun uudistuksen, huolimatta siitä, että uskonpuhdistajat kohta koettivat estää uskonpuhdistuksen levenemistä yli sen määrän, minkä he itse olivat sille panneet, laatimalla uskolle tunnustuksia ja suojelusmuureja, joiden yli, Raamatun opista huolimatta, ei kukaan saanut mennä saamatta ”kerettiläisen” herjausnimeä.

Jos me silmäilemme seurakunnan kulkua Lutherin ajoilta meidän aikoihimme, saatamme nähdä, että uudistaminen eli puhdistaminen on edistynyt askel askeleelta: ja kumminkin näemme samat merkit joka askeleella; sillä jokainen uusi uskonpuhdistajaryhmä on, niin pian kuin on suorittanut pienen osansa puhdistamistyössä, pysähtynyt ja yhtynyt edellisten kanssa vastustamaan kaikkea enempiä uudistamis- eli puhdistamistyötä.

Niinpä on Englannin kirkko, joka hylkäsi muutamia Rooman kirkon karkeimmista opeista ja tavoista, väittänyt, ja väittää vieläkin olevansa ainoa totinen seurakunta ja että sen piispoilla on apostolien sijaisuus ja niin muodoin korkein hallitusvalta Jumalan perin-

töosan yli. Tämä Rooman ”tytär” otti vastaan, kun hän jätti ”äitinsä”, Englannin tarjoaman käsivarren, ja teki valtakunnan hallitsijan tämän kirkon pääksi. Kumminkin oli tämä, samoin kuin luterilainenkin tytär, uudistus, vieläpä oikeaan suuntaan – vaikka se vaan oli osittainen puhdistus. Calvin, Knox ja muut huomasivat, että Jumalan ominaisuus ennakoita nähdä tulevia tapahtumia suureksi osaksi oli häipynyt näkyvistä paavin roskan alle; ja he hylkäsivät sen käsityksen, että Jumalan suunnitelmien menestyminen olisi kokonaan tehty riippuvaksi puutteellisten ihmisten ponnistuksista, jonka vuoksi heidän oppinsa osoittivatkin, ettei seurakunta ollut riippuvainen valtion käsivarresta ja lihallisista aseista, saavuttaakseen menestystä. Nämä miehet suorittivat suuren ja arvokkaan tehtävän, joka sitten on kantanut hyviä hedelmiä enemmän kuin monet näyttävät huomaavankaan. Siitä huolimatta, toisten saastuttavien eksytysten sokaisemina, joita eivät edes eksytyksiksi tunteneetkaan, he johtuivat puolustamaan harhaoppia, jonka mukaan kaikki, jotka eivät olleet valittuja taivaalliseen olotilaan, olivat kadotetut ja määrättyt iankaikkiseen vaivaan. Pian nämä opit saivat määrätyn muodon ja nimitettiin niitä presbyterianismin nimellä; ja sen jälkeen kun tämän opin kannattajat alussa toivat esille Jumalan päätöksien muuttumattomuuden, eivät he ole tehneet juuri mitään uudistuksen tai puhdistamisen edistämiseksi. Ja lahkosisariensa lailla, on presbyterianismi tehnyt paljon tukahduttaakseen ja estääkseen puhdistustyötä.

Wesleyn veljekset ja heidän työtoverinsa, joita painosti heidän ajallaan vallitseva kylmyys ja muodollisuus, koettivat jossain määrin vapautua juuri tuosta kylmästä muodollisuudesta, joka on luonnollinen seuraus kirkon yhdistymisestä valtioon, ja koettaen osoittaa yksilön pyhityksen tarpeellisuutta yksilön uskon kautta Kristukseen ja yhteyttä hänen kanssaan – he opettivat, ettei ole kristinuskoa olla syntynyt niin kutsutussa kristityssä maassa, ja syntymästään asti olla laskettu sellaisen valtiokirkko-yhteiskunnan jäseneksi. Tämä oli paikallaan näin pitkälle, ja välttämätön osa ”puhdistus”-työstä; mutta sen sijaan, että olisi kulkenut eteenpäin täydellisyyttä kohti varhaisen seurakunnan yksinkertaisuuteen, tuli Wesleykin pian siihen johtopäätökseen, että puhdistus- ja uudistustyö jo oli täytetty ja ryhtyi toisten kanssa järjestämään metodismia ja siten aitaamaan sitä metodismin tunnustuksilla, muodoilla ja säännöillä, jotta edistyminen ja puhdistus tehokkaalla tavalla tuli estetyksi. Unitarismi ja universalismi ollen samoin eksytyksen vastaisia ilmauksia, ovat myös koettaneet poistaa saastuttavia eksytyksiä: ja he ovat menestyneet suhteellisesti kenties yhtä paljon tai yhtä vähän kuin toisetkin.

Ne, joita sanotaan baptisteiksi, edustavat toisenlaista ponnistusta pyhäkön puhdistamiseksi. He hylkäävät paavikunnan alkaman eksytyksen kasteeseen nähden. He eivät tunnusta, että uskomattoman pienen lapsen vedellä valeleminen olisi uskovaisen kaste, tai että valeleminen edes millään tavalla esikuvaisi Kristuksen oppia. Kumminkaan, paitsi oikean ulkonaisen muodon tai esikuvan opettamista, eivät baptistit sanottavasti ole tehneet edistysaskeleita, vaan huomataan heidät nyt usein toisten kanssa vastustavan ja estävän kaikkea enempää puhdistamista.

Myöhempi uudistusliike on tunnettu ”Kristityn seurakunnan” tai ”Opetuslasten” ”the Disciples” nimellä. Tämän lahkon perusti Aleksander Campbell v. 1827. Uudistukset, joita he järjestäytyessään erityisesti tavoittelivat, olivat: apostolinen yksinkertaisuus seurakuntahallinnossa; Raamattu yksin uskontunnustukseksi; kaikkien Kristuksen jäsenten yhden-

vertaisuus hänen allansa, joka on pää, ja niin muodoin kaikkien kirkollisten arvonimien, kuten pastori, teologian tohtori, jne. poistaminen katolisina ja sotivina Kristuksen ja oikean kristillisyyden henkeä vastaan, joka sanoo: ”Te olette kaikki veljeksiä ja yksi on teidän johtajanne, Kristus.” Tarkoitukset ja puhdistaminen, niin pitkälle kuin se ulottui, oli hyvää ja on kantanut hedelmää muutamien mielissä ja on tuonut vapautta kaikkiin uskontokuntiin. Mutta tämäkin uskontokunta on toisten lailla lakannut jatkamasta uudistusta, ja sen uudistushenki on jo kuollut; sillä vaikka se väittää Raamatun olevan sen ainoana uskontunnustuksena, on se pysähtynyt raiteelle ja pyörii nyt ympäri paikallaan edistymättä vähääkään totuudessa. Vaikka se väittääkin olevansa vapaa inhimillisten perimätietojen uskonopeista ja kahleista, ei se kumminkaan käytä tätä vapautta ja on sen vuoksi sidottu hengessä, ja seuraus on, ettei se kasva armossa ja tiedossa. Vaikkei mikään kirjoitettu uskontunnustus sitonutkaan sitä, tuli se kuitenkin, antamalla arvoa inhimillisille perimätiedoille ja kunnialle, sekä itsetyytyväisyytensä johdosta piankin liikkumattomaksi ja nukkuvaksi, pyhäkön edelleen puhdistamisessa, ja on nyt taantumaisillaan entisestään asemastaan.

Vaikka olemmekin maininneet ainoastaan muutamia uskonpuhdistajia ja muutamia uskonpuhdistusliikkeitä, ei suinkaan pidä luulla, että ylenkatsomme tai hyljimme toisia. Kaukana siitä, puhdistus on ollut yleinen ja kaikilla oikeilla, totisilla kristityillä on ollut osansa puhdistamisessa. Vaikeus on siinä, että ainoastaan muutamit harvat saattavat nähdä löytyvien eksytysten paljouden ja siitä seuraavan välttämättömyyden jatkaa puhdistamistyötä, syystä että ovat entisen kasvatuksensa kautta ennakkoluulojen vallassa ja eksytysten äänekkäiden ja kerskaavien väitteiden pelästyttämiä. Ja suuri vastustajamme, Saatana, ei ole vitkastellut käyttäessään näitä asioita edukseen, niillä sitoakseen pyhiä ja estääkseen puhdistustyötä.

Eräs toinen puhdistusliike, ja muutamissa suhteissa perinpohjaisin kaikista, alkoi pian viimeksi mainitun jälkeen, niin kuin edellisessä luvussa lyhykäisesti on kosketeltu. Baptistiseurakunnan jäsen herra William Miller Massachusettsista, jota käytettiin aseena toimeenpanemaan tätä uudistusta, käänsi seurakunnan huomion siihen, että Raamattu ilmaisee jotakin Jumalan suunnitelman sekä ajasta että järjestyksestä. Hän näki profeettojen merkitsemiä aikakausia, joita seurasi lupaus, että todella viisaat ymmärtäisivät näitä aikanaan, ja hän koetti olla yksi mainitusta luokasta. Hän tutki ja löysi koko joukon mieltä kiinnostavia asioita, jotka aikoja sitten olivat häipyneet Rooman perimätietojen alle, muun muassa senkin, että Herramme toinen tuleminen olisi Jumalan siunauksen, elämän antamista varten uskovaisille, niin kuin ensimmäinen tuleminen oli maailman lunastamista varten; sanalla sanoen, että lunastaminen ja ennalleenasettaminen olivat eri osia samasta pelastussuunnitelmasta.

Saatuaan silmänsä auki näkemään niin hyviä uutisia, ei rehellinen, vakava sydän saata olla julistamatta niitä, eikä hänkään vaiennut. Tämän totuuden paljastaminen johti muutamien eksytysten hylkäämiseen, ja niin muodoin suoritti hän puhdistamistyön kaikissa, jotka tulivat hänen vaikutuksensa alaisiksi. Esimerkiksi, koska Herramme toinen tuleminen on valtakunnan perustamista ja seurakunnan korottamista varten, niin on selvää, että maallisten valtakuntien kanssa yhdistettyjen seurakuntien (jotka kaikki sanovat olevansa Jumalan valtakuntia ja sanovat sen tähden olevansa valtuutettuja hallit-

semaan maailmaa) väitteiden täytyy olla ainoastaan tyhjiä arveluja. Sillä jos Kristuksen valtakunta ei ole vielä perustettu, täytyy nykyään perustettujen valtakuntien olla tämän maailman ruhtinaan (Saatanan) perustamia, ja niiden täytyy suureksi osaksi työskennellä hänen edukseen, kuinka tietämättömiä niiden hallitsijat siitä sitten lienevätkin.

Toinen eksytys, jonka poistamiseen Herra Millerin saarna johti, oli ihmisen luonnollinen kuolemattomuus. Kauan oli ollut vallalla käsitys, että ihminen olemukseltaan on kuolematon olento, että kun hänet kerran on luotu, hän ei koskaan saata kuolla, ja että kuolema on ainoastaan petollinen harhaluulo; että ihminen ainoastaan näyttää kuolevan, mutta ei sitä todellisuudessa tee, vaan vaihtaa ainoastaan muotoa ja ottaa uuden askeleen kehityksessä. Herra Miller uskoi niin kuin muutkin tässä asiassa; kumminkin hän kiinnitti huomionsa juuri näihin totuuksiin ja erityisesti oppeihin Herran tulemisesta ja kuolleiden ylösnousemisesta, joka ensiksi jyrkästi paljasti tämän turmiollisen eksytyksen – joka kieltää ylösnousemisen opettamalla, ettei kuolemaa ole, ja että Herran toinen tuleminen ja kuolleiden ylösnouseminen niin muodoin eivät ole tarpeellisia. Mutta tämän aineen arvostelevan tutkimuksen jätämme tämän teoksen johonkin seuraavaan osaan, jossa osoitetaan, että kuolemattomuus ja iankaikkinen elämä ovat suosionosoituksia, jotka voidaan saavuttaa ainoastaan Kristuksen kautta, ja joita ei ole luvattu, eikä tulla antamaan jumalattomille. Roomalainen oppi kiirastulesta ja samoin vielä kauheampi protestanttinen oppi iankaikkisesta kurjuudesta loppumattoman tuskan paikassa perustuvat ja ovat kehittyneet siitä käsityksestä, että ihminen on kuolematon; sillä he päättävät, että jos ihmisen täytyy elää ainaisesti (ja jos hän on kuolematon, ei edes Jumalakaan saata tehdä häntä tyhjäksi), hänen täytyy elää loppumattomassa autuudessa tai loppumattomassa kurjuudessa. Ja koska hänet, niin he sanovat, kuolemassa lähetetään loppumattomaan tilaansa, täytyy silloin äärettömän suurelle enemmistölle alkaa iankaikkinen vaiva, koska he nykyisenä lyhyenä aikana joko eivät ole saaneet tietoa oikeasta tiestä tai tämän tiedon saatuansa, perittyjen heikkouksien ym. johdosta, olivat kykenemättömiä asettamaan elämänsä sen mukaisesti.

Tätä monen tuhoavan eksytyksen suurta juurta alettiin nyhtää ylös ja heittää pois saarnaamalla Kristuksen toista tulemistä ja ylösnousemista, joiden ajan selitettiin tulleen. Älykkäät ja ajattelevat ihmiset alkoivat ihmetellä, miksi Jeesuksen piti herättää kuolleet, jos ne kerran olivat joko taivaassa tai helvetissä ja jos heidän kohtalonsa jo kerran oli määrätty. Lisäksi alkoivat he ihmetellä, miksi kuolleita kutsutaan kuolleiksi, jos he todellisuudessa elävätkin. Lisäksi he ihmettelivät, miksi eivät Herramme ja apostolit sanoneet mitään siitä, että kuolleet vielä ovat eläviä, vaan päinvastoin viittasivat ylösnousemukseen ainoana toivona, vieläpä selittäen, että jollei ylösnousemista ole, ovat kaikki kadotetut. (1 Kor. 15:13-18) Silloin alettiin ymmärtää Herran sanoja, jotka lupasivat ylösnousemuksen kaikille, ”jotka ovat haudoissansa;” ja vähitellen alettiin huomata, etteivät kuolleet olekaan eläviä, vaan että kuolema on elämän vastakohta. Ja ne, jotka etsivät, huomasivat, että Raamattu onkin täydellisessä sopuossuussaan itsensä kanssa tämän asian suhteen, mutta suorassa ristiriidassa aikamme tavallisiin perimätietoihin, jotka ovat kotoisin paavikunnasta.

Sen jälkeen kun eksytyksen juuri siten oli otettu pois, alkoivat eri oksat pian kuivua; ja pian nähtiin, että sen sijaan, että jumalattomien rangaistus olisi loppumaton elämää

(kurjuudessa), Raamatun esitys Jumalan suunnitelmasta onkin päinvastainen; loppumaton elämä on vanhurskauden palkinto; ja kuolema, elämästä erottaminen, on tahallisten syntisten rangaistus.

Lisäksi tultiin näkemään, mitä tarkoitettiin sillä kuoleman kirouksella, joka tuli koko suvun yli Aadamin tottelemattomuuden kautta — että koko suku oli tuomittu häviöön. Silloin alkoi myös huntu kohottautua ja se näytti Lunastajamme kuoleman tarkoituksen ja arvon osoittamalla sen olleen vastaavan hinnan sukua kohdanneesta rangaistuksesta, jotta se voisi nousta ylös ja tulla ennalleenasetetuksi elämään kaikkine oikeuksineen. Oi! silloin alettiin ymmärtää ja panna arvoa lunastukselle, kun nähtiin, että häntä, joka ei synnistä mitään tiennyt, kohdeltiin kirottuna; että hän, kun hän alttiisti alistui meidän sijallemme, tuli ”kiroukseksi meidän tähtemme,” kohdeltiin meidän tähtemme syntisenä ja kuoli, vanhurskas vääräin puolesta.

Siten tuli suuri järjestelmä ja saastuttavien eksytysten verkko, joka alkoi jokapäiväisen uhrin poisottamisella, lopultakin poistetuksi; ja kun pyhäkkö sitten oli tullut vapauteksi eli puhdistetuksi siitä, nähtiin Jeesuksen ”jokapäiväinen (alati kestävä) uhri” uudistetussa tuoreudessa, ihanuudessa ja voimassa.

Kun sanomme, että pyhäkkö puhdistettiin tästä saastutuksesta, on meidän muistettava, että Raamatussa usein osa seurakunnasta vastaa koko seurakuntaa. Ainoastaan pieni luku, muutamat harvat, olivat tulleet vapautetuiksi saastuttavasta eksytyksestä; ja näitä harvoja on Jumala päivittäin lisännyt sellaisilla, jotka kokonaan ovat hänen johtonsa alla ja hänen opetettaviaan.

Laskiessaan mitä tapahtuisi, ei herra Miller likimainkaan osunut oikeaan — hän nim. luuli että pyhäkön puhdistaminen tarkoitti maan puhdistamista pahasta kirjaimellisen tulen kautta, jossa maa tulisi poltettavaksi poroksi. Pettymys, joka seurasi, kun hänen ennustuksensa eivät toteutuneet, oli kova koettelemus niille, jotka hänen johdollansa olivat oppineet odottamaan Herraa taivaasta ja rukouksen: ”Tulkoon sinun valtakuntasi” täyttymistä. Mutta vaikka heidän toiveensa pettyivätkin Yljän viipymisen vuoksi, tulivat he kumminkin suuresti siunatuiksi. Kokemukset, joita he Raamattua tutkiessaan olivat saaneet, olivat suuriarvoisia, ja ne olivat opettaneet heitä asettamaan Jumalan sanan ihmisten perimätietojen yläpuolelle. He olivat melkoisessa määrässä vapautuneet ihmispelosta, ihmisten kunniasta ja arvonannosta kaikissa uskontokunnissa, joista he olivat vapautuneet, sillä heidät oli erotettu tottelevaisuuden perustuksella vakaumuksellensa mikäli se koski Herran tuleamista. Rehellisyys vakaumustaan kohtaan tuottaa aina jonkinlaista siunausta; me kohtamme Herran tiellä, kuten Paavali, kun hän oli matkalla Damaskoon.

Niin muodoin huomaamme näiden joukossa olleen muutamia, joilla oli kehittyneempi kanta puhdistus- eli uudistustyössä kuin useilla heidän edeltäjillään. Siten oli, vuonna 1846, jolloin nuo 2300 päivää loppuivat, niin kuin yllä on osoitettu, pieni vapaa joukko kristittyjä, joka ei ainoastaan ollut yhtä mieltä ”Opetuslasten” (the ”Disciples”) kanssa siinä, että seurakuntaa oli hallittava yksinkertaisesti, että kaikki uskontunnustukset oli hylättävä paitsi Raamattua, että kaikki arvonimet oli poistettava opettajien keskuudessa, vaan joka myös oli yhtä mieltä baptistien kanssa kasteen ulkonaisesta muodosta ja Luthe-

rin kanssa siitä, että paavin järjestelmä on synnin ihminen ja luopunut seurakunta, porttojen ja kauhistuksien äiti. Nämä, pysyen kaukana jokaisesta sovittelusta tai yhteydestä maailman kanssa, opettivat elävää jumalanpelkoa, yksinkertaista luottamusta kaikkivaltiaaseen Jumalaan ja uskoa hänen muuttumattomaan päätökseensä; ja samalla kun he tunnustivat Kristuksen kaikkien Herraksi ja nyttemmin osalliseksi jumalallisesta luonnosta, he kykenivät vastustamaan järjetöntä ja raamatunvastaista oppia kolmiyhteydestä⁴, jonka mukaan Jehova on oma poikansa ja Herra Jeesus oma isänsä; ja he oppivat näkemään, että iankaikkinen elämä ja kuolemattomuus ovat Jumalan lahjoja ainoastaan Kristuksen kautta ylösnousemuksessa.

Ja ikään kuin Jumala olisi tahtonut järjestää niin, että sen jälkeen aina tulisi olemaan luokka, joka edustaisi hänen puhdistettua pyhäkköänsä, luokka, joka pysyisi erillään eri lahkoista, sai juuri vuosi 1846 olla todistajana protestanttisten lahkojen järjestymisestä yhdeksi ainoaksi suureksi järjestelmäksi, jota nimitettiin Evankeliseksi allianssiksi. Tämä järjestelmä lausui, muistaen uusia (puhdistetun pyhäkön) mielipiteitä, selvin sanoin uskonsa ihmisen kuolemattomuuteen, ja pani tämän opin tunnustuksensa yhdeksänneksi pykäläksi. Sillä tavoin se erotti, ja on siitä asti pitänyt erillään järjestelmästäan joukon Jumalan lapsia — Herran puhdistetun pyhäkön — totuuden pyhäkön. Ja tämä puhdistettu pyhäkköluokka on lisääntynyt siitä asti toisilla nöyrillä ja uskollisilla Jumalan lapsilla, samalla kun siitä on erotettu sellaisia, jotka ovat kadottaneet nöyryyden ja totuudenrakkauden hengen. Aseman säilyttäminen puhdistettuna pyhäkkönä järjestettyä suurilukuisista vastustusta vastaan, on vaikea rohkeuden ja uskon koetus, jonka ainoastaan muutamat harvat näyttävät voivan kestää; enemmistö seuraa edeltäjiensä jälkiä pyrkien olemaan kunnioitettuja maailman silmissä. Kun heidän lukunsa lisääntyi ja he koettivat päästä vähemmällä pilkalla, järjestivät muutamat heistä järjestelmän, laativat uskontunnustuksen ja omistivat lahkolaisuuden nimen, kutsuen itseään adventisteiksi. Ja koska he vähitellen alkoivat uskoa, ettei ollut enempää oppimista kuin se, minkä olivat oppineet, eivät he sen jälkeen ollenkaan ole edistyneet; ja toisten kanssa, jotka ovat laiminlyöneet vaeltamisen sitä polkua pitkin, joka loistaa yhä selvemmin kirikkaaseen päivään asti, ovat monet heistä langenneet mielettömiin eksytyksiin.

Mutta vaikka monet niistä, jotka alussa edustivat puhdistettua pyhäkköä, siten tulivat pyydystetyiksi orjuuden ikeeseen, ovat ne, jotka ovat pysyneet vapaina ja ahkeroineet oppia tuntemaan Herraa, edelleen edustaneet hänen puhdistettua pyhäkköänsä, ja hän on sitten hyväksynyt heidät ja suuresti siunannut heitä johtonsa kautta.

Jos roskat ja saastuttavat kauhistukset olivat kokonaan poistetut vuonna 1846, on sitä seuraava aika oleva jäljelle jääneen järjestämistä varten ja Jumalan ihanan suunnitelman paljastamista ja selvittämistä varten — joiden totuuksien tulee täyttää ne paikat, jotka ovat jääneet tyhjiksi poiskarsittujen eksytysten kautta.

Totuuden avaamisen ja sen ihanuuden tutkimisen ja arvostelemisen aika on nyt tullut ja sitä tehdään parhaillaan. Me kiitämme Jumalaa siitä etuoikeudesta, että saamme toisten kanssa olla mukana tässä siunatussa työssä viemässä kultaisia astioita (kallisarvoi-

---

4 Tätä asiaa käsitellään tarkemmin Raamatuntutkielmien V osassa, ja kaikkia asiaan liittyviä Raamatun kohtia tutkitaan tarkasti ja niiden osoitetaan olevan täydessä sopusoinnussa.

sia totuuksia) takaisin Herran huoneeseen (vertauskuvallisen) suuren Babylonin vankeudesta, (Esra 1:7-11; 5:14; 6:5) ja panna ne jälleen paikalleen pyhäkköön. Ja tässä jalossa työssä ollen lähetämme veljelliset tervehdykset kaikille työtovereille ja voidellun ruumiin jäsenille. Autuaat ne palvelijat, jotka Herra tultuansa, löytää antamassa ruokaa aikanaan uskon huonekunnalle.